

PAMIATKOVÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Naše číslo: PUSR-2022/20417-5/93827/JEN
Vybavuje: Mgr. Jentnerová
Bratislava 16. 11. 2022

Obec LADOMIROVÁ	
Dátum:	08.12.2022
Číslo záznamu:	Číslo spisu:
Prílohy:	Vybavuje:

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky podľa § 26 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov v spojení s § 44 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

doručuje VEREJNOU VYHLÁŠKOU

oznámenie o vydaní rozhodnutia:

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky ako miestne a vecne príslušný správny orgán v zmysle ustanovenia § 9 ods. 3 § 10 ods. 2 písm. e) zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej iba „pamiatkový zákon“) vydáva podľa § 15 ods. 1 pamiatkového zákona v súlade s ustanovením § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej iba „správny poriadok“) toto

rozhodnutie:

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 15 ods. 1 pamiatkového zákona v spojení s ustanovením § 2 ods. 2 pamiatkového zákona

vyhlasuje za národnú kultúrnu pamiatku

cintorín vojnový v obci Ledomirová, okres Svidník, nachádzajúci sa na parcele reg. KN C 42, k. ú. Ledomirová.

V zmysle listu vlastníctva č. 293 je parcela reg. KN C 42, na ktorej sa cintorín vojnový nachádza, vo vlastníctve Čsl. Štátu, vojenskej správy, Slovenská republika. Správcom predmetného cintorína je Obec Ledomirová, Ledomirová č. 33, 090 03 Ledomirová.

O dôvod n e

V zmysle § 2 ods. 3 pamiatkového zákona je kultúrna pamiatka podľa tohto zákona hnuteľná vec alebo nehnuteľná vec pamiatkovej hodnoty, ktorá je z dôvodu ochrany vyhlásená za kultúrnu pamiatku.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (ďalej len „Pamiatkový úrad SR“) začal dňa 13. 10. 2021 správne konanie vo veci vyhlásenia cintorína vojnového v obci Ledomirová za národnú kultúrnu pamiatku na základe podkladu pre vyhlásenie národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „podklad“), ktorý vypracoval Krajský pamiatkový úrad Prešov z vlastného podnetu a na žiadosť občianskeho združenia Klubu vojenskej histórie Beskydy.

Vzhľadom na zavedený údaj na liste vlastníctva č. 293, na ktorom je k pozemku parc. reg. KN C 42 uvedený ako vlastník Československý štát, vojenská správa, t. j. neexistujúci vlastnícky subjekt,

správny orgán postupoval podľa § 26 ods. 1 správneho poriadku v spojení s § 18 ods. 3 správneho poriadku a oznámil začatie správneho konania verejnou vyhláškou.

Verejná vyhláška bola na úradnej tabuli správneho orgánu vyvesená dňa 17. 10. 2022 a zvesená dňa 02. 11. 2022. Na úradnej tabuli Obecného úradu Ladomirová bola verejná vyhláška vyvesená dňa 17. 10. 2022 a zvesená dňa 02. 11. 2022. Pätnasty deň vyvesenia verejnej vyhlášky je dňom doručenia.

Do podkladu pre vyhlásenie za národnú kultúrnu pamiatku bolo možné nahliadnuť na Obecnom úrade Ladomirová a na Pamiatkovom úrade SR. K oznámeniu o začatí správneho konania a k podkladu sa účastníci konania v lehote stanovenej správnym orgánom nevyjadrili.

Pamiatkový úrad SR v priebehu správneho konania zistil skutočný stav veci tak, ako to ustanovuje § 32 ods. 1 správneho poriadku, pričom vychádzal najmä z predloženej historickej, urbanistickej a architektonickej charakteristiky cintorína vojnového a následne posúdil splnenie kritérií podľa § 15 ods. 1 pamiatkového zákona, podľa ktorého sa vec, ktorá má pamiatkovú hodnotu, vyhlasuje za národnú kultúrnu pamiatku. Keďže podklad pre vyhlásenie veci za národnú kultúrnu pamiatku jednoznačne preukázal pamiatkovú hodnotu, ktorou je podľa § 2 ods. 2 pamiatkového zákona súhrn významných historických, spoločenských, krajinných, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných alebo umelecko-remeselných hodnôt, pre ktoré môžu byť veci predmetom individuálnej alebo územnej ochrany, došlo k splneniu kritérií na vyhlásenie cintorína vojnového za národnú kultúrnu pamiatku vo verejnom záujme.

Správny orgán vychádzal zo skutočnosti, že predmetný vojnový cintorín v obci Ladomirová je cenným dokladom bojov, odohrávajúcich sa počas I. svetovej vojny v rámci karpatskej časti východného frontu na území svidnického okresu v období od novembra 1914 do mája 1915. Rozlohou (1188 m²) s počtom hrobových miest (82) a počtom pochovaných vojakov (cca 270) patrí medzi najväčšie vojnové cintoríny v okrese Svidník. Z architektonického hľadiska ide o unikátnu a jedinečné architektonické dielo neznámeho architekta. Architektonická hodnota predmetného cintorína okrem jeho premysleného konceptu spočíva aj v jeho architektonickom riešení s pamätnou kaplnkou, situovanou na vrchole hlavnej osi, ktorá si zachovala pôvodnú pôdorysnú dispozíciu i stavebné konštrukcie z obdobia svojho vzniku. Cintorín je nositeľom súboru pamiatkových hodnôt:

Hodnoty historickej a spoločenskej: Vojnový cintorín v obci Ladomirová je významným historickým nehnuteľným dokumentom (symbolom, mementom), nachádzajúcim sa v katastri obce, pripomínajúcim vojnové operácie z I. svetovej vojny, vrátane ich ničivých dôsledkov (vojnové obete), prebiehajúce v jej okolí na prelome rokov 1914 – 1915. Historická hodnota tunajšieho vojnového cintorína spočíva tiež v tom, že je cenným dokladom rôznych spôsobov starostlivosti o toto piestné miesto od jeho založenia po súčasnosť. Cintorín predstavuje pietne miesto tam pochovaných padlých vojakov. Spoločenská hodnota predmetného cintorína spočíva riešením jeho plochy, na ktorej sú bok po boku pochovaní vojaci z nepriateľských armád – ruskej a rakúsko-uhorskej armády. Ide o vysoký prejav humánnosti, vychádzajúci z myšlienky, že po smrti niet nepriateľa a každý voják, ktorý zahynul v boji za svoju vlast, resp. národ, je hrdinom, ktorý v dejinách nemá obdobu. Vojnové cintoríny z I. svetovej vojny majú storočnú tradíciu. Jedná sa o prvé cintoríny svojho druhu na našom území, venované pamiatke globálneho vojenského konfliktu. Historická hodnota tunajšej pamätnnej kaplnky spočíva v tom, že je najstaršou a súčasne jedinou autentickou pamätnou kaplnkou v obci.

Hodnoty architektonickej: Po architektonickej stránke cintoríny z I. svetovej vojny predstavujú unikátnu a jedinečné diela s vlastným architektonickým výrazom, t. j. neexistujú dva identické cintoríny, každý jeden je originálom. Vojnový cintorín predstavuje architektonické dielo neznámeho architekta. Architektonická hodnota predmetného cintorína okrem jeho premysleného konceptu spočíva aj v jeho parciálnom architektonickom prvku – pamätnej kaplnky z roku 1938, ktorá si zachovala pôvodnú pôdorysnú dispozíciu i stavebné konštrukcie z obdobia svojho vzniku.

Hodnoty urbanistickej: Vojnový cintorín v obci Ladomirová bol v rámci urbanistickej štruktúry sídla, ktorého je súčasťou, zriaďovaný s úmyslom, aby neboli obyčajným vojnovým pohrebiskom, ale aby splňal umelecko-estetické a kultúrne aspekty, aby predstavoval dominantu obce a aby do jej

urbanistickej štruktúry vhodne zapadol a nijako ju nenarušil. Štruktúra areálu vojnového cintorína, rozmiestnenie hrobových polí, situovanie centrálneho pietneho miesta na ploche cintorína i samotný výber miesta pre jeho zriadenia v rámci urbanistickej štruktúry sídla sú odrazom premysленého urbanistického zámeru. Z urbanistického hľadiska má vojnový cintorín vo vzťahu k obci výnimcočné a nezastupiteľné miesto, je významnou, neodmysliteľnou a neoddeliteľnou súčasťou jej zástavby už vyše 100 rokov.

Cintorín vojnový v obci Ladomirová v spojení so spoločenským záujmom na zachovanie vecí a ochrane kultúrno-historických hodnôt, vykazuje pamiatkové hodnoty a tak splňa stanovené kritéria na vyhlásenie za národnú kultúrnu pamiatku.

Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov v čl. 44 ods. 2 ukladá každému povinnosť chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo. Podrobnosti o právach a povinnostach v súvislosti s touto povinnosťou sú ustanovené zákonom (čl. 44 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky). Ochrana kultúrneho dedičstva je verejným záujmom, čo vyjadruje aj Deklarácia Národnej rady Slovenskej republiky v uznesení č. 91/2001 Z. z., pričom Slovenská republika je tiež v tejto oblasti viazaná medzinárodnými svetovými a európskymi dohovormi o ochrane kultúrneho a prírodného dedičstva.

V zmysle ustanovenia § 27 ods. 1 pamiatkového zákona sa základná ochrana kultúrnej pamiatky rozumie ako súhrn činností a opatrení vykonávaných na predchádzanie ohrozeniu, poškodeniu, zničeniu alebo odcudzeniu kultúrnej pamiatky, na trvalé udržiavanie dobrého stavu vrátane prostredia kultúrnej pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote a technickému stavu.

Podľa § 27 ods. 2 pamiatkového zákona v bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohrozíť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počítajú od obvodového plášta stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.

Vzhľadom na uvedené rozhodol správny orgán tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Podľa § 53 a § 54 ods. 1 a 2 správneho poriadku má účastník konania právo podať proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na Pamiatkový úrad SR, Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava v lehote do 15 dní odo dňa oznamenia rozhodnutia účastníkovi konania.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom až po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov.

Ing. arch. Pavol Ižvolt, PhD.
generálny riaditeľ

Príloha: Schematické vyznačenie národnej kultúrnej pamiatky na podklade katastrálnej mapy, mierka 1:1200.

Rozhodnutie sa doručuje účastníkom konania verejnou vyhláškou na:

1. úradnej tabuli Obecného úradu Ladamirová
2. úradnej tabuli Pamiatkového úradu SR
3. webovom sídle Pamiatkového úradu SR – www.pamiatky.sk
4. centrálnej úradnej elektronickej tabuli – www.slovensko.sk

Vyvesené dňa: 23.11.2022

Potvrdené dňa: 8.12.2022

Zvesené dňa: 8.12.2022

Pečiatka a podpis:

**OBECNÝ ÚRAD
090 03 LADOMIROVÁ**

Rozhodnutie sa doručuje – doporučene:

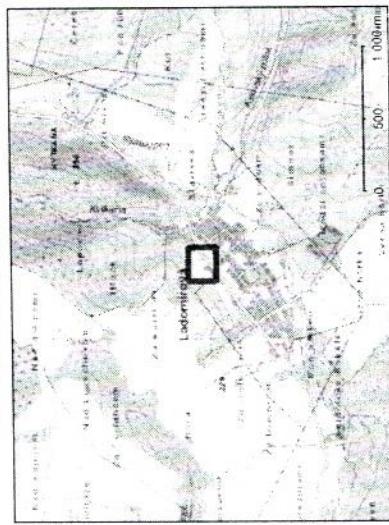
5. Obec Ladamirová, Ladamirová č. 33, 090 03 Ladamirová .

Rozhodnutie sa doručuje – doporučene (po nadobudnutí právoplatnosti):

6. Okresný úrad Svidník, Katastrálny odbor, Sovietskych hrdinov č. 102, 089 01 Svidník

Na vedomie:

7. Krajský pamiatkový úrad Prešov
8. Pamiatkový úrad SR – založenie do spisu (2x)

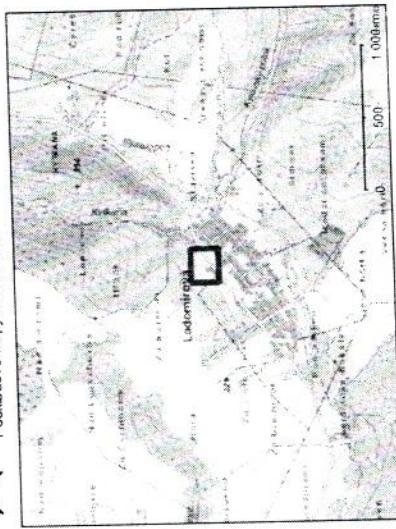
PRILOHA: Ledomirová, CINTORÍN VOJNOVÝ - Schematické vyznačenie NKP**PAMATKOVÝ ÚRAD
SLOVENSKÉJ REPUBLIKY**ODBOR ŠTÁTNÉHO INFORMAČNÉHO SYSTÉMU - PAMIS
Cesta na Červený most 3946/6, 814 06 Bratislava
www.pamaty.sk, e-mail: upi@pamaty.gov.skDátum vyhotovenia výkresu: 2022-11-09
Vyniesť výkres v prostredí QGIS
Sústavu: S-JTSK / Krovák East North (EPSG:5514)
Podkladové mapy © UGKK SR**Zobrazené administratívne územia:**
Kraj: Prešovský
Okres: Svidník
Obec: Ledomirová Parcely reg. C
 Parcely reg. E
Zlučkové čísla

Vyhľasená národná kultúrna pamiatka

Názov NKP	Názov PO	Pamiatková rezervácia	Pamiatkova zóna	Ochranné pásmo	Katastrálne územie	Parcela reg. C	Parcela reg. E
CINTORÍN VOJNOVÝ	CINTORÍN VOJNOVÝ				Ladomirová	42	

Dátum vytvorenia výkresu: 2022-11-09
Vymezanie a vyhotovenie v prostredí QGIS
Sústav: S-JTSK / Krovak East North (EPSG:5514)
Podkladové mapy © UGRK SR

PRÍLOHA: Ladamirová, CINTORÍN VOJNOVÝ - Schematické vyznačenie NKP

